

Trước nguy cơ sắp đổ cửa ải tay sai bù nhìn, tháng 02 năm 1965, đồng bào đã vùng dậy đưa quân vào nhậm chức vận tòng th. Đây chính là hành động phiêu lưu quân sự, là sự bướng bỉnh và chiến lược, như là đi tòng Võ Nguyên Giáp đã khẳng định : "...việc mở giáp rút đưa lực lượng lên cửa ải quân viễn chinh mở vào chiến trường Nam Việt Nam là công cuộc không được chu đáo, là hành động bất động và chiến lược hồng công vận tòng th ngày càng nguy hiểm cửa ải tay sai"...

Ngày 08 tháng 3 năm 1965, đơn vị Thu quân lữ đoàn chi (Tiểu đoàn 2, Lữ đoàn 9) đưa tiên đầu lên cửa biển Đà Nẵng, đánh dấu cho sự có mặt chính thức của quân đội Mỹ trên chiến trường Nam Việt Nam, ngày 07 tháng 5 năm 1965, Sư đoàn III Thu quân lữ đoàn chi Mỹ đến đóng ở Chu Lai, ngày 17 tháng 5 năm 1965, quân Mỹ đưa mặt đất đi đến đóng ở Núi Thành; thời là Quân Nam và thành phố Đà Nẵng trở thành nơi để sống ngày ngày của phong trào chiến Mỹ.

Núi Thành tên của mặt đất đi trong dãy đất đá trọc, đó là mặt đất bàn chiến lược quân sự, nằm ở xã Tam Nghĩa, huyện Núi Thành (trước là huyện Tam Kỳ), ở phía Tây Nam cửa biển Quãng Nam, nơi tiếp giáp với đường sắt và quốc lộ 1A, giáp với tỉnh Quảng Ngãi. Với chiều dài khoảng 1200 mét, rộng khoảng 600 mét và cao 50 mét; cách biển khoảng 6 km, cách sân bay quân sự Chu Lai 4 km, chia làm 2 mỏm nối liền nhau, dài 49 và dài 50, giữa hai mỏm là khu Yên Ngựa dài 200 mét. Núi Thành có vị trí trọng yếu, thuận lợi cho việc ngăn chặn, quan sát báo vệ cửa Chu Lai và khống chế các vùng phía Tây-Nam (Khe Sanh, Khe Trà...), kiểm soát thị trấn vùng biển Khe Hà... Vì thế Mỹ chọn đây làm nơi đóng quân để thực hiện các âm mưu trên. Trên Núi Thành, đặt bố trí mặt đất đi đến Mỹ, khoảng gần 200 tên; vũ khí trang bị gồm có: súng cối 81 ly, DKZ 75, đi liên và mặt đất đi vũ khí cá nhân khác ..., chúng thiết lập khu công sự kiên cố, có hầm ngầm, giao thông hào và hàng rào thép gai bao bọc.

Trước sự leo thang chiến tranh ngày một quy mô của đế quốc Mỹ, tháng 3 năm 1965, Tổng thống Johnson của Mỹ đã họp mặt rộng rãi, nhận định đánh giá toàn bộ tình hình và đi đến kết luận: “Việc Mỹ đưa quân vào không ngoài để kiểm soát Trung Đông, do đó ta vẫn phải chú ý đến mặt đất giành thắng lợi quyết định trong chiến tranh để chiến thắng”. Tháng 5 năm 1965 Tổng thống Johnson quyết tâm: “Chiến lược phía nam thì còn đánh, chiến tranh gì cũng đánh, đi đến đâu cũng đánh, đồng bao nhiêu cũng đánh và lâu dài bao nhiêu cũng đánh. Chúng ta có nhiệm vụ đánh Mỹ trước tiên bằng 3 chân 2 mũi để đóng góp kinh nghiệm cho toàn miền Nam và góp phần đánh bại ý chí xâm lược của đế quốc Mỹ”.

Diễn biến của tình hình chiến sự ngày càng phức tạp, quân Mỹ có mặt trên chiến trường Nam Việt Nam nói chung và Quảng Nam nói riêng ngày càng đông, chúng tiến hành nhiều cuộc càn quét và đóng chốt khắp nơi, quân Ngụy thừa cơ hội này đã tổ chức các cuộc hành quân phản công; thêm vào đó mặt đất đi quân chúng và dân quân đưa phản ứng thiêu hủy tàn phá không chỉ của mình trong việc đánh Mỹ và thắng Mỹ.

Giữa lúc này, Trung Đông Cộng miền Nam và Khu ủy Khu V mặt đất vận động huy động và phát động phong trào: “Toàn dân huy động đánh thắng giặc Mỹ xâm lược”, ... Sau khi quán triệt tinh thần và phát động đánh Mỹ trong toàn Khu, Bộ Tổng Lãnh Quân Khu V chọn Quảng Nam, mà chốt là Núi Thành làm nơi đưa tiên cho phong trào “Đánh Mỹ và thắng Mỹ”. Tổng đội Quảng Nam được giao nhiệm vụ cao cấp này. Nhận lãnh trách nhiệm được giao thiết là mặt đất vinh dự lớn, nhưng đồng thời cũng đặt ra cho Tổng đội Quảng Nam trách nhiệm nặng nề và khó khăn; bởi vì Núi Thành là mặt đất bàn hiểm trở, gần khu quân sự Chu Lai, sự chi viện của Mặt trận hậu phương; hơn nữa đây là lần đưa tiên đánh Mỹ...

Tất cả những điều này đòi hỏi Tổng đội Quảng Nam phải có mặt đất phản ứng án tác chiến tối ưu để hạn chế đến mức thấp nhất những tổn thất về người và của, khi tiến công vào các điểm quan trọng này. Sau khi quán triệt tinh thần trong toàn quân và cân nhắc kỹ lưỡng, Tổng đội Quảng Nam quyết định chọn Tiểu đoàn 70, chốt trước mặt đất là Đồi đất 2 nhận nhiệm vụ tổ chức đi tra, nghiên

cố u chu n b cho cu c chi n đ u này. Hai t trình sát do đ ng chí Võ Thành Năm ch huy lên đ ng nh n nhi m v đ u nghiên v vi c b trí binh lính, h a l c, công s , v trí ch huy quy lu t ho t đ ng, v t c n đ ng c đ ng, gi gi c canh phòng...c a đ ch.

M i s chu n b đã k c àng, công vi c đ u nghiên đã hoàn t t, ngày 25 tháng 5 năm 1965 BCH Đ i đ i xác đ nh quy t tâm và lên ph ng án tác chi n c th , trình lên Ti u đoàn và đ c c p trên chu n y. 18 gi ngày 25 tháng 5 năm 1965, đ c l nh xu t quân đ a vào đ a hình che khu t, quân ta bí m t di chuy n đ a theo tri n núi, bám sát m c tiêu. G n 2 gi các mũi ti n công đ u đ a l c l ng c a mình vào bên trong an toàn, s n sàng ch gi t n công. Đúng gi G - 0 gi , v n ch a th y mũi c u An Tân phát pháo hi u, đ ng chí Võ Thành Năm ra l nh cho chi n sĩ Tr n Ng c Ánh mũi tr ng mũi xung kích n th pháo đ u tiên, báo hi u cho tr n đánh b t đ u. Các mũi, các h ng đ ng lo t n súng, t n công đánh ph đ u, xông lên di t M v i ph ng châm: th c sâu, bao vây, chia c t; t ng t 3 đ ng chí phát tri n theo đ i hình ch A x c t i, dùng th pháo tri t phá công s , ti n chi m t ng m c tiêu, di t t ng h a đ i m c a đ ch. Kho nh kh c ta đã phá đ c vòng ngoài, đ ng chí Võ Thành Năm đ n đ i hình xông lên phía tr c, n i trú đóng c a BCH Đ i đ i M , quy t không đ đ ch k p th i đ i phó. Lúc này, mũi th y u phía Tây đ i 50, g p ph i đ a hình đ c cao, ho l c đ ch m nh, nh ng các chi n sĩ c a ta đã dùng c m dùng l u đ n và th pháo ném vào, r i xông lên giáp chi n v i đ ch. Sau 20 phút chi n đ u át li t, ta đã làm ch hoàn tòn mồm đ i này.

Cùng lúc, phía mồm đ i 49, chi n sĩ ta t phía Đông-B c, vòng qua s n Bắc đ n phía Tây đ i và sau 25 phút giao tranh, đ i 49 đã thu c v ta, lá c “Quy t chi n, quy t th ng gi c M xâm l c” đ c c m lên trên đ nh Núi Thành, báo tin vui cho tr n đ u th ng M c a quân và dân Qu ng Nam.

Chi n công y không ch thu c v nh ng chi n sĩ Đ i đ i 2, Ti u đoàn 70 anh hùng, mà cho t t c Đ ng b và nhân dân Qu ng Nam, đ i u y đã đ c Đ ng và Bác H kh ng đ nh b ng vi c khen tặng cho Đ ng b và nhân dân t nh ta tám ch vàng: “ Trung dũng kiên c ng, đ đ u di t M ” .

Ngày nay, tr l i Núi Thành nhìn th y m t t ng đài uy nghi, bên c nh là nhà ti p khách đ t trên cao đ i m 43, đây chính là hình nh th hi n chi n tích l y l ng c a quân dân Qu ng Nam trong tr n đ u đánh M .